

УДК 81.161.2'271.1:070

ЗНАЧЕННЯ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ПРАЦЬ УЧЕНИХ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКОЛИ ЖУРНАЛІСТИКИ ДЛЯ ПРАКТИКИ МОВЛЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕЛЕВІЗІЙНИКІВ

Анатолій Капелюшний

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Генерала Чупринки, 49, 79001, Львів, Україна
e-mail: journft@franko.lviv.ua*

Проаналізовано значення лексикографічних праць викладачів факультету журналістики ЛНУ імені Івана Франка з культури усного мовлення для практичної діяльності сучасних українських телевізійних журналістів, які працюють у прямому ефірі. Особливу увагу приділено причинам виникнення лексичних та акцентуаційних помилок і методам уникнення цих негативних явищ у журналістських текстах, зокрема й завдяки використанню словників авторства Х. П. Дацишин, О. А. Сербенської, М. Г. Яцимірської.

Ключові слова: телебачення, тележурналіст, мовлення телевізійних журналістів, лексичні помилки, акцентуаційні помилки, наголошування, наголос.

Вчені факультету журналістики ЛНУ імені Івана Франка – представники добре відомої в Україні Львівської школи журналістики, яка «навчає, дає знання, розвиває інтелект особи, стимулює її асоціативне, образне і водночас логічне, системне мислення, уявлення про реалії сьогодення» [18, с.7]. Викладачі докладають чимало зусиль до формування в журналістів практичних умінь і навичок у володінні словом. Важливу роль у цій справі відіграють лексикографічні праці науковців факультету. В цій статті, зокрема, ми розглянемо словники й довідники, потрібні в практиці діяльності телевізійних журналістів. Першою лексикографічною працею авторства викладача факультету журналістики Львівського університету імені Івана Франка був словник Д. С. Григораша «Журналістика у термінах і виразах», що побачив світ 1974 року [4]. Після цього видано «Словник труднощів української мови» колективу авторів під керівництвом О. А. Сербенської (1979 р.) [5], «Короткий російсько-український словник» В. М. Кибальчича (1991 р.) [15] та цілу низку лексикографічних розвідок, з-поміж яких виокремлюємо довідкові видання З. Є. Дмитровського «Словник телевізійних термінів і понять» (2001 р.) та «Термінологія зображальних засобів масової комунікації» (2004 р.) [12; 13], а також праці, що прямо стосуються теми нашого дослідження, – довідник Х. П. Дацишин «Метафора в сучасному українському політичному дискурсі» (2004 р.) [11] та словники М. Г. Яцимірської «Сучасний медіатекст: Словник-довідник» (2005) і «Термінологічно-понятійний мінімум студента-журналіста» (2008 р.) [27; 28].

Наприклад, Х. П. Дацишин, зауважуючи окремі негативні тенденції в мові сучасних ЗМІ, дає такі практичні рекомендації журналістам щодо використання метафор в українських мас-медіа: «Українське політичне мислення перебуває в російському мовно-інформаційному полі. Вербальним підтвердженням цього

явища є використання в українському політичному дискурсі метафор із компонентами – лексичними росіянізмами, а також конструкцій, що містять слова, побудовані за принципами російської системи деривації. Іменники із суфіксами –к (масовка, розбірка, розборка, обкатка), активні дісприкметники, елементи російської лексики, що мають українські відповідники – падчериця, рулити – нерідко стають джерелом метафоричної транспозиції. Введення висловів із такими компонентами в український мовний обіг є стилістично невиправданим» [11, с. 8].

Мовностилістичні поради М. Г. Яцимирської журналістам-практикам охоплюють практично всі можливі аспекти, проте наголос зроблено на використанні іншомовних слів, синонімів, паронімів. Крім двох вищеназваних довідників М. Г. Яцимирської, можна скористатися також її посібником «Культура фахової мови журналіста», у якому авторка також подає низку коротких словників [26, с. 49–123, 169–171, 258–320]. У цих словниках журналісти-практики можуть знайти довідку щодо всіх сумнівних випадків. Наведемо лише деякі приклади помилок 2013–2014 рр. у мовленні тележурналістів. Цих хиб можна було б легко уникнути, звернувшись до відповідних лексикографічних розвідок М. Г. Яцимирської:

Російських миротворців Саманта Пауер назвала оксіморомом (112. – 2014. – 8 серпня). Треба: оксимороном (оксюмором) [27, с. 77].

У нинішніх політичних умовах це швидше виключення (112. – 2014. – 10 січня); Про цей матч пам'ятають всі без виключення футболісти «Мансіті» (Футбол 2. – 2014. – 15 лютого); Медичну допомогу надають усім без виключення (ТРК Львів. – 2014. – 25 березня); Єдине виключення – це борошно з Дніпропетровська і Харкова (5-й. – 2014. – 15 серпня); Ми думали, що наша історія буде виключенням з правил (1+1. – 2014. – 24 серпня). Треба: виняток [28, с. 75].

Ці особи не мали уяви, до чого це може призвести (112. – 2013. – 23 грудня). Треба: уявлення [26, с. 59].

Ірландія досі являється рекордсменом «Євробачення» за кількістю перемог (Перший національний. – 2013. – 14 травня); Мар'ян являється музичним продюсером (Перший національний. – 2013. – 18 травня); Вона не являється більше гарантом безпеки (1+1. – 2014. – 1 березня). Треба: є [26, с. 59].

Головне в школі – це не відмітка (ТРК Львів. – 2014. – 13 січня). Треба: оцінка [26, с. 71].

В дев'ятій тридцять запалали барикади (1+1. – 2014. – 20 лютого); У суботу, в дванадцятій ранку, львівська «Галичанка» зіграє черговий матч (ТРК Люкс. – 2014. – 25 квітня); Він розпочнеться в дев'ятій п'ятнадцять ранку (1+1. – 2014. – 5 червня). Треба: о [26, с. 61–62].

Вітаємо дітей журналістів, які прийняли участь у конкурсі (ТРК Львів. – 2014. – 7 березня); В подіях на Грушевського брали і беркутівці зі Львова (2. – 2014. – 11 березня); Організація з безпеки і співробітництва в Європі прийме до уваги саме пропозиції Києва (112. – 2014. – 7 травня); Участь у зачистці приймала і авіація (1+1. – 2014. – 3 червня); На щастя, дощ у цьому змаганні приймати участі не буде (ЗІК. – 2014. – 21 червня); Будемо сподіватися, що до кінця передачі він все-таки доїде і прийме участь в дискусії (ЗІК. – 2014. – 22 червня); Приймають участь і представники «ДНР» [титр] (5-й. – 2014. – 31 липня); Обама висловив бажання прийняти участь в наданні гуманітарної допомоги (1+1. – 2014. – 11 серпня); Ці політики втрачатимуть можливість приймати участь в житті країни (ЗІК. – 2014. – 16 серпня). Треба: брати (взяти) участь, брати (взяти) до уваги [26, с. 80].

Лексикографічні праці О. А. Сербенської широко відомі в Україні. Це насамперед різнопланові лексикографічні розвідки з культури української мови [1;

2; 3; 5; 6; 7; 8; 9; 10], проте є й окремі дослідження, які прямо не можна назвати лексикографічними, але вони тією чи тією мірою містять довідковий матеріал з культури усного мовлення [21; 23; 24]. Ці праці дістали високу оцінку громадськості, наукового загалу. Так, І. М. Дзюба називає «Словник труднощів української мови» «важливою й цінною» працею [20, с. 5]. А О. Д. Пономарів зазначає, що «кристалізацією своїх норм літературна мова завдячує також мовознавчим працям Миколи Наконечного, Ніни Тоцької, Миколи Пилинського, Алли Коваль, Євгенії Чак, Олександри Сербенської та інших» [20, с.10]. Високо оцінюють вклад О. А. Сербенської в розвиток «українського мовознавства, зокрема термінології, культури мови, пресолінгвістики» [14, с. 403] й інші джерела, особливо підкреслено роль дослідниці в розвитку української лексикографії [16; 17]. Наприклад, у своїй праці, присвяченій історії української лексикографії XIII–XX століть, Т. Ю. Кульчицька згадує Олександру Сербенську шість разів [17, pp. 631, 635, 640, 643, 1815, 1816].

Сучасні журналісти-практики не лише високо оцінюють лексикографічні праці О. А. Сербенської з культури української мови, а й плідно та ефективно використовують їх у своїй повсякденній діяльності. Крім окремих словників, що стосуються культури усного мовлення, телевізійним журналістам, зокрема, у їхній повсякденній праці знадобляться наукові розвідки відомої дослідниці «Антисуржик» [1; 2], «Культура усного мовлення» [21], «Основи телетворчості» [23] та ін., адже, як зауважує О. А. Сербенська, «радіо, телевізія створюють сьогодні мовленнєвий фон, який впливає на мовленнєву поведінку слухачів/глядачів. Через аудіовізуальні засоби люди, особливо діти, підсвідомо засвоюють манеру розмовляти; радіо- і телемовлення передають їм певний мовленнєвий досвід, впливають на рівень розвитку мовленнєвих умінь» [21, с. 15]. Дослідниця називає «радіомовлення та телемовлення» «особливою формою усного мовлення» [24, с. 33].

Пильну увагу приділяє О. А. Сербенська додержанню норм української акцентуації в ефірному мовленні журналістів. Наприклад, у процитованій вище праці вона не лише розглядає теоретичні питання, пов'язані з наголошуванням слів, а й дає практичні рекомендації і навіть подає словничок «слів, у яких наголошено інший склад, ніж у відповідних російських» [24, с. 61–62]. Як додаток А (!) подає словник «Складні випадки наголошування слів і форм» [24, с. 158–169].

О. А. Сербенська виявляє причини помилок у наголошуванні слів: вплив діалектного наголошування; «інтерференція російського наголосу»; вплив того, що в українській мові (на відміну від багатьох інших мов) наголос «вільний, різномісний, він може падати на будь-який склад слова» [24, с. 59]. Простежимо, як за допомогою лексикографічних розвідок О. А. Сербенської можна уникнути деяких типових помилок у наголошуванні слів під час мовлення тележурналістів наживо.

Використаємо як ілюстрацію до наших положень вибірку фрагментів текстів з помилками в наголошуванні слів. Ці приклади взято з мовлення журналістів наживо на українських телеканалах впродовж грудня 2013 р.: *Ми зараз постоїмо, потім кудись підемо* (112. – 2013. – 2 грудня); *Старий друг П'ятова Олексій Гай* (Футбол 1. – 2013. – 3 грудня); *Відповідну ухвалу намагалися зачитати представники виконавчої служби* (UBR. – 2013. – 5 грудня); *Обігрів і прихисток* (1+1. – 2013. – 5 грудня); *Організатори ще й брали кредити на пацієнтів* (1+1. – 2013. – 7 грудня); *Зустріч Нового року* (ТРК Львів. – 2013. – 7 грудня); *Поліна набрала із собою камінців* (1+1. – 2013. – 9 грудня); *Польща саме входила до ЄС* (ТРК Люкс. – 2013. – 10 грудня); *Ранкове богослужіння* (ZIK. – 2013. – 10 грудня);

Цілу дóбу допитують (2. – 2013. – 10 грудня); Президент Віктор Янукович до діалогу готовий (UBR. – 2013. – 11 грудня); На Майдан вийшли профспілки та освітяни (ТРК Львів. – 2013. – 11 грудня); В міських цérквах битимуть у дзвони (ТРК Львів. – 2013. – 11 грудня); Спершу українцям треба змінити масу законів (2. – 2013. – 12 грудня); Залишився із скромним титулом герцога (UBR. – 2013. – 12 грудня); Ті такі прорвалися до житлових будинків (2. – 2013. – 13 грудня); Резолюція передбачає адресні санкції (1+1. – 2013. – 14 грудня); Ховають жінок і дітей у закутках будівлі (1+1. – 2013. – 15 грудня); Бюлетень – метр двадцять (1+1. – 2013. – 15 грудня); Пáрубки відпочивають в автобусах на узбіччі (1+1. – 2013. – 15 грудня); На дощечках написували (1+1. – 2013. – 16 грудня); Не виблискували олéні (2. – 2013. – 16 грудня); Постоя́ди годину (5-й. – 2013. – 17 грудня); Для святкового дéревця прикраси принесли саме сьогодні (UBR. – 2013. – 18 грудня); Після рикошету від спині захисника (Футбол 1. – 2013. – 18 грудня); Птаха хоч і хижка, але корисна (ТРК Львів. – 2013. – 19 грудня); Брали кредити на агротехніку та дóбрíва (2+2. – 2013. – 19 грудня); Кожен лвiв'яни́н мiг купити сувеніри (ЗІК. – 2013. – 20 грудня); Центр польської культури та європейського діалогу (ТРК Львів. – 2013. – 21 грудня); Зiбралiся журналісти (UBR. – 2013. – 22 грудня); Очікування перейшли на дві тисячі чотiрнадцятiй (ТРК Ера. – 2013. – 22 грудня); Вроздрiб продають дорого (ЗІК. – 2013. – 23 грудня); Бiльшу частину його [життя] уже прóжито (112. – 2013. – 24 грудня); Студентський рукопис Івана Франка (ТРК Львів. – 2013. – 24 грудня); Катáлог успішності (ТРК Львів. – 2013. – 24 грудня); Фáхову допомогу надають (ТРК Львів. – 2013. – 25 грудня); У Пáвля і натяку на хворобу не було (1+1. – 2013. – 25 грудня); Подарунки буде розвозити у такий спосіб (UBR. – 2013. – 26 грудня); На оновленій вулиці і рухатись по-новому (2. – 2013. – 26 грудня); Мітингарі постоя́ди, послухали промови та й розійшлися (112. – 2013. – 28 грудня); Гори покрили тóвстим шаром снігу (1+1. – 2013. – 28 грудня); Дiди Морози (24. – 2013. – 28 грудня); Зiбралiся у приміщенні обласної ради (ЗІК. – 2013. – 29 грудня); Взуття на тóвстiй подошві (112. – 2013. – 31 грудня); Зелений, з колóчками. Ну, чим не ялинка!? (ТРК Львів. – 2013. – 31 грудня); Дiдух буде прикрашений стрiчками по-новому (ТРК Люкс. – 2013. – 31 грудня); Дóсхочу наколядуватися (ТРК Люкс. – 2013. – 31 грудня).

Звіriamo підкреслені слова з короткими словничками наголосів, наведені ми в книгах О. А. Сербенської, і лише в разі відсутності в них відповідної довідки – з іншими джерелами (після тире наведено правильний варіант):

постоймо – постóймо [21, с. 206];

ста́рий – старiй [24, с. 61];

ухвалу́ – ухва́лу [8, с. 332];

прихі́сток – прихисток [25, с. 674];

брали́– бра́ли [8, с. 48];

но́вого – ново́го [21, с. 204];

набрала́– набра́ла [8, с. 202];

входила́ – вхо́дила [19, т. 1, с. 282];

богослужі́ння – богослужiння [19, т. 1, с. 108];

дóбу – добу́ [19, т. 1, с. 392];

діало́гу – діалóгу [21, с. 200];

профспі́лки – профспiлкі [8, с. 298];

цérквах – церквáх [8, с. 347];

спершу́ – спeршу [8, с. 298];

герцо́га – ге́рцога [24, с. 170];

прорвали́ся – прорва́лися [21, с. 206];

адресні – адресні [8, с. 24];
 закутках – закутках [19, т. 1, с. 502];
 бюлетень – бюлетень [21, с. 198];
 парубки- парубкі [8, с. 239];
 дощечках– дощечках [24, с. 61];
 олені – олені [24, с. 61];
 постояли – постояли (двічі та сама помилка) [21, с. 206];
 деревце – деревце [19, т. 1, с. 370];
 спині–спіни [21, с. 207];
 корисна – корисна [21, с. 202];
 добріва – добріва [19, т. 1, с. 393];
 львів'янин – львів'янин [8, с. 180];
 діалогу – діалогу [21, с. 200];
 зібралися – зібралися [8, с. 136];
 чотирнадцятий – чотирнадцятий [21, с. 209];
 вроздріб– вроздріб [8, с. 76];
 прожито – прожито [19, т. 2, с. 362];
 рукопис – рукопис [21, с. 206];
 каталог – каталог [21, с. 202];
 фахову – фахову [21, с. 208];
 Пávла – Пáвлá [8, с. 237];
 розвóзити – розвóзити [21, с. 206];
 по-новóму– по-новóму [21, с. 206];
 товстим – товстім [24, с. 62];
 діди – діди [8, с. 102];
 зібралися – зібралися [8, с. 136];
 товстій – товстій [24, с. 62];
 колóчками – колóчками [19, т. 1, с. 672];
 стрічками – стрічками [8, с. 305];
 досхочу– досхочу [21, с. 200].

Отже, із сорока семи неправильно наголошених слів журналісти в коротких словниках наголосів, поданих як додатки до праць О. А. Сербенської з культури усного мовлення, з культури мови загалом, можуть легко знайти довідку про 23, ще про 15 довідаються із трохи розлогішого «Словника-довідника з культури української мови». І лише по довідку щодо правильної вимови окремих слів доведеться звертатися до академічних словників, та й то тільки тому, що саме такої форми (найчастіше форми множини іменників, бо наголошування у формах однини цих слів не викликає жодних труднощів), а не такого слова не знаходимо у згаданих працях О. А. Сербенської. Але про зазначені форми вже йшлося в цих працях узагальнено, подано відповідну модель наголошування [24, с. 60], тому ставити у форму множини кожне слово (діди, профспілки, церкви) нема потреби та й неможливо в короткому словничку.

Значення лексикографічних праць викладачів факультету журналістики ЛНУ імені Івана Франка для телевізійних журналістів надзвичайно зростає саме тому, що в цих наукових розвідках автори подають рекомендації щодо культури усного мовлення для найбільш типових випадків, у яких виникають труднощі під час прямого ефіру. І звернення до згаданих праць дослідників допоможе уникнути більшої частини таких хиб, загалом підвищити культуру мовлення тележурналістів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антисуржик : Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити : навч. посіб. – Львів : Світ, 1994. – 152 с.
2. Антисуржик : Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: навч. посіб. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 258 с.
3. Білоус М. П., Сербенська О. А. Екологія українського слова : практичний словничок-довідник / М. Білоус, О. Сербенська. – Львів : Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. – 88 с.
4. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища шк., 1974. – 296 с.
5. Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Сербенська О. А. та ін. Словник труднощів української мови / [Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Сербенська О. А. та ін.]. – К. : Рад. шк., 1989. – 336 с.
6. Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Сербенська О. А., Терлак З. М. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. – Львів : Фенікс, 1996. – 368 с.
7. Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Сербенська О. А., Терлак З. М. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. – Зі змінами. – К. : Знання, 2004. – 368 с.
8. Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Сербенська О. А., Терлак З. М. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. – 3-тє вид., випр. – К. : Знання, 2006. – 368 с.
9. Гринчишин Д. Г., Сербенська О. А. Словник паронімів української мови / Д. Г. Гринчишин, О. А. Сербенська. – К. : Рад. шк., 1986. – 222 с.
10. Гринчишин Д. Г., Сербенська О. А. Словник паронімів української мови / Д. Гринчишин, О. Сербенська. – К. : Освіта, 2008. – 320 с.
11. Дацишин Х. П. Метафора в сучасному українському політичному дискурсі: за матеріалами преси 1995–2002 років : довідник / Христина Дацишин. – Львів : ПАІС, 2004. – 260 с.
12. Дмитровський З. Є. Словник телевізійних термінів і понять / З. Є. Дмитровський. – Львів : ЛНУ, 2001. – 44 с.
13. Дмитровський З. Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації: довідкове видання / З. Є. Дмитровський. – Львів: Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. – 216 с.
14. Жінки України : біографічний енциклопедичний словник. – К. : Фенікс, 2001. – 560 с.
15. Кибальчич В. М. Короткий російсько-український словник для працівників залізничного транспорту/ В. М. Кибальчич. – Львів : ЦНТІ Львівської залізниці, 1991. – 77 с.
16. Кровицька О. Українська лексикографія : теорія і практика / О. Кровицька. – Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2005. – 175 с.
17. Кульчицька Т. Ю. Українська лексикографія XIII–XX ст. : бібліографічний покажчик / Т. Кульчицька. – Львів, 1999. – 359 с.
18. Лубкович І., Паславський І., Присяжний М. Львівська школа журналістики: постаті /Лубкович І., Паславський І., Присяжний М. – Львів : ПАІС, 2014. – 108 с.
19. Орфоепічний словник української мови: у 2 т.– К. : Довіра, 2001– 2003. – Т. 1–2.

20. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / Олександр Пономарів. – К. : Либідь, 2013. – 360 с.
21. Сербенська О. А. Культура усного мовлення : практикум / О. Сербенська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.
22. Сербенська О. А. Феномен звукового мовлення / О. А. Сербенська // Телевізійна й радіожурналістика: зб. наук.-метод. праць. – Львів : ЛНУ, 2000. – Вип. 3. – С. 349–358.
23. Сербенська О. А., Бабенко В. В. Основи телетворчості : практикум / О. Сербенська, В. Бабенко. – Львів : ПАІС, 2007. – 112 с.
24. Сербенська О. А., Волощак М. Й. Актуальне інтерв'ю з мовознавцем : 140 запитань і відповідей / Олександра Сербенська, Марія Волощак. – К. : Просвіта, 2001. – 204 с.
25. Український орфографічний словник : близько 172 000 слів. – Вид. 7-е, переробл. і допов. – К. : Довіра, 2008. – 983 с.
26. Яцимірська М. Г. Культура фахової мови журналіста : навч. посіб. / Марія Яцимірська. – Львів : ПАІС, 2004. – 332 с.
27. Яцимірська М. Г. Сучасний медіатекст: словник-довідник / М. Г. Яцимірська. – Львів : ПАІС, 2005. – 128 с.
28. Яцимірська М. Г. Термінологічно-понятійний мінімум студента-журналіста : навч. посіб. / М. Г. Яцимірська. – Львів : ПАІС, 2008. – Ч. I–II. – 104 с.

**IMPORTANCE OF LEXICOGRAPHICAL STUDIES BY SCIENTISTS
FROM LVIV SCHOOL OF JOURNALISM ON CULTURE
OF SPEECH FOR WORK OF MODERN TV JOURNALISTS**

Anatolyi Kapelyushnyi

*Ivan Franko National University of Lviv,
ChuprynkyStr. 49, 79044, Lviv, Ukraine.
e-mail: journft@franko.lviv.ua*

Covers importance of lexicographical studies by scientists from Lviv school of journalism on culture of speech for work of modern TV journalists, most reasons of lexical and stress mistakes in live speech by TV journalists. Special attention is paid to recommendations by H. Datsyshyn, O. Serbenska, M. Yatsymirska for correction of this mistakes.

Key words: lexicographical studies, lexical mistakes, stress mistakes, correction of mistakes, TV journalists, live speech by TV journalists.

**ЗНАЧЕНИЕ ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИХ ТРУДОВ УЧЁНЫХ
ЛЬВОВСКОЙ ШКОЛЫ ЖУРНАЛИСТИКИ ДЛЯ ПРАКТИЧЕСКОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СОВРЕМЕННЫХ ТЕЛЕВИЗИОНЩИКОВ**

Анатолий Капелюшный

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
Ул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львов, Украина
e-mail: journft@franko.lviv.ua*

Проанализировано значение лексикографических трудов преподавателей факультета журналистики ЛНУ имени Ивана Франко по культуре устной речи для практической деятельности современных украинских телевизионных журналистов, работающих в прямом эфире. Особое внимание уделено причинам возникновения лексических и акцентуационных ошибок и методам избегания этих отрицательных явлений в журналистских текстах, в частности и за счет использования словарей авторства Х. П. Дацишин, А. А. Сербенской, М. Г. Яцимирской.

Ключевые слова: телевидение, тележурналист, речь телевизионных журналистов, лексические ошибки, акцентуационные ошибки, ударение.